

ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

УДК 349.42

Т. О. КОВАЛЕНКО

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ВИРОБНИЦТВА ВИНОРОБНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Аналізується ефективність приписів Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку виробництва теруарних вин та натуральних медових напоїв» від 20 березня 2018 року. Визначено особливості правового режиму малого виробництва виноробної продукції. Виявлено юридичні дефекти правового регулювання виноробства. Обґрунтовано пропозиції щодо їх мінімізації з метою забезпечення ефективності виробництва виноробної продукції.

Ключові слова: вина контрольованого найменування, вина теруарні, виноробство, виноробна продукція, дефекти юридичні, мінімізація юридичних дефектів, напої медові.

Коваленко Т. А. Правовое регулирование малого производства винодельческой продукции в Украине

Анализируется эффективность предписаний Закона Украины «О внесении изменений в некоторые законы Украины для развития производства терруарных вин и натуральных медовых напитков» от 20 марта 2018 года. Определены особенности правового режима малого производства винодельческой продукции. Выявлены юридические дефекты правового регулирования виноделия. Обоснованы предложения по их минимизации с целью обеспечения эффективности производства винодельческой продукции.

© **КОВАЛЕНКО Тетяна Олександрівна** — доктор юридичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри земельного та аграрного права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Ключевые слова: вина контролюемого наименования, вина терруарные, виноделие, винодельческая продукция, дефекты юридические, минимизация юридических дефектов, напитки медовые.

Kovalenko Tetana. Legal Regulation of Small-Scale Production of Wine Products in Ukraine

The article analyses the effectiveness of provisions of Law of Ukraine «On Amendments to Some Laws of Ukraine Concerning the Development of the Production of Terroir Wines and Natural Honey Beverages» of March 20, 2018; the features of legal regime of small-scale production of wine products are determined; defects of legal regulation of wine making were revealed and proposals were made to minimize them in order to ensure the efficiency of the production of wine products.

Keywords: honey drinks, legal defects, minimization of legal defects, subject of winemaking, wine of controlled name, wine terroir, winemaking, wine products.

Одним із перспективних напрямів ведення товарного сільськогосподарського виробництва у сучасних умовах є виноробство, яке забезпечує значну частину надходжень до державного бюджету, сприяє зростанню рівня зайнятості в сільській місцевості та збільшенню експортного потенціалу нашої держави. Правове регулювання виноробства в Україні забезпечується приписами Законів України «Про виноград та виноградне вино» від 16 червня 2005 р., «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19 грудня 1995 р., Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 р., а також підзаконних нормативно-правових актів, виданих у розвиток та на виконання зазначених законів. Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України й Української академії аграрних наук від 21 липня 2008 р. № 444/74 затверджена Галузева Програма розвитку виноградарства та виноробства України на період до 2025 року, яка передбачає структурну перебудову, стабілізацію і нарощування виробництва, а так само підвищення якості розвитку виноградарства.

Водночас, незважаючи на наявну законодавчу базу, в Україні постійно скорочуються площі виноградних насаджень, збіль-

шується їх зрідженість та зменшується врожайність. Скорочення вітчизняного виробництва плодів, винограду і вина призвело до того, що їх місце на ринку посіли іноземні товари. Виробництво винограду в цілому по Україні в середньому за останнє десятиріччя скоротилося на 46,3 %¹. Площі під виноградниками стрімко скорочуються та складають на сьогодні 41 тисячу гектарів, що у чотири рази менше порівняно з 1990 роком. Така ситуація є свідченням низької ефективності законодавчих приписів, спрямованих на регулювання виноробства, внаслідок істотних прогалин, колізій та інших юридичних дефектів. Крім цього, перед Україною стоїть завдання адаптації національного законодавства до вимог ЄС у сфері виноробства.

В аграрно-правовій науці України правові проблеми виноробства не стали предметом комплексного дослідження. Окремі аспекти правового регулювання виробництва алкогольної продукції та виноробства були розглянуті у статтях Л. А. Деткової, С. В. Дулова, Я. О. Самсонової. Правові проблеми виноградарства у контексті виробництва сировини для виноробства розкриті у роботах Я. О. Самсонової, А. М. Статівки та інших вчених. Брак спеціальних досліджень правових аспектів виноробства на сучасному етапі та важливість зазначеної галузі агропромислового комплексу для економіки України зумовлюють актуальність аналізу ефективності останніх законодавчих змін 2018 року у сфері правового забезпечення виноробства, виявлення юридичних дефектів правового регулювання цього виду господарської діяльності та обґрунтування пропозицій щодо їх мінімізації.

З метою стимулювання розвитку виноробства в Україні Верховна Рада України 20 березня 2018 р. прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку виробництва теруарних вин та натуральних медових напоїв», який набрав чинності з 20 квітня 2018 р. Аналіз зазначеного Закону показує, що в цілому він спрямований на ство-

рення сприятливого правового та економічного середовища для розвитку виноробства в Україні.

Насамперед необхідно зазначити, що згаданими вище законодавчими змінами введено новий термін «мале виробництво виноробної продукції» та встановлено особливий правовий режим його здійснення. Малими виробництвами виноробної продукції визнаються суб'єкти господарювання, які здійснюють за повним технологічним циклом без додавання спирту виробництво та розлив у споживчу тару вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових в об'ємі, що не перевищує 10000 декалітрів на рік, з виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, меду власного виробництва. Тобто особливий правовий режим може бути наданий сільськогосподарським товаровиробникам — суб'єктам виноробства, які:

1) виробляють вина виноградні, плодово-ягідні та/або напої медові;

2) обсяг такого виробництва не повинен перевищувати 10000 декалітрів на рік;

3) використання спирту в процесі малого виробництва виноробної продукції заборонено;

4) виробництво повинно здійснюватися із виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, меду власного виробництва. Плодами, ягодами, виноградом та медом власного виробництва вважаються плоди, ягоди, виноград, вирощування яких суб'єкт господарювання здійснює на земельних ділянках, що належать йому на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України, та/або мед, який цей суб'єкт господарювання отримує від бджолосімей, що належать йому на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України;

5) матеріально-технічна база малого виробництва виноробної продукції повинна включати: земельні ділянки, що нале-

жать суб'єкту господарювання на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України, на яких він вирощує плоди, ягоди, виноград, а також розміщує товарну пасіку; відокремлені нежитлові приміщення (цехи, підвали, ангари), призначені для здійснення господарської діяльності, що належать суб'єкту господарювання на підставі будь-якого речового права, визначеного законодавством України; власну або залучену на договірних засадах акредитовану відповідно до законодавства лабораторію для проведення робіт з перевірки якості та безпечності вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових; обладнання для виробництва та розливу в споживчу тару вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових для забезпечення зважування плодів, ягід, винограду, меду, їх подрібнення та пресування, відстоювання та бродіння суслу з плодів, ягід, винограду, меду, обробки, зберігання або витримки виноматеріалів плодово-ягідних, виноградних, медових, розливу вин плодово-ягідних, виноградних, напоїв медових у споживчу тару, контролю температури на етапах виробництва та зберігання, санітарної обробки технологічного обладнання, винопроводів та інвентарю згідно з вимогами законодавства;

б) суб'єкти малого виробництва виноробної продукції проводять переробку плодів, ягід, винограду, виготовлення, зберігання та обробку виноматеріалів плодово-ягідних, виноградних та/або медових з використанням типового обладнання і технологічних ємностей, виготовлених із корозійностійких матеріалів, відповідно до вимог Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» в редакції від 22 липня 2014 р.

Варто звернути увагу, що суб'єктів малого виробництва виноробної продукції необхідно відмежовувати від суб'єктів малого підприємництва, якими відповідно до ст. 55 Господарського кодексу України від 16 січня 2003 р. є фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи — підприємці, у яких середня кількість працівників за

звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України, а також юридичні особи — суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Аналіз аграрного законодавства дає можливість визначити такі особливості правового режиму малого виробництва виноробної продукції:

1) суб'єкти малого виробництва виноробної продукції звільняються від обов'язку проходження атестації виробництва алкогольних виробів;

2) умовою здійснення малого виробництва виноробної продукції є отримання ліцензії на виробництво алкогольних напоїв, при цьому суб'єкти господарювання подають не атестат виробництва, а зареєстровану декларацію відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства. Форма декларації, порядок її подання та реєстрації повинні бути затверджені Кабінетом Міністрів України до 20 червня 2018 р.;

3) однією з умов видачі ліцензії для здійснення малого виробництва виноробної продукції є укладення суб'єктом агробізнесу договору з акредитованою відповідно до законодавства лабораторією (у разі відсутності власної акредитованої лабораторії) з перевірки якості та безпечності вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових;

4) суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових та виробляє їх з виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), має право здійснювати оптову

торгівлю зазначеними алкогольними напоями без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю;

5) нові марки вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових малих виробництв виноробної продукції затверджує керівник суб'єкта господарювання на підставі висновку Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості та/або дегустаційної комісії профільної наукової установи, та/або дегустаційної комісії галузевої громадської спілки відповідно до порядку, що повинен бути затверджений Міністерством аграрної політики та продовольства України;

6) відповідно до ст. 291 Податкового кодексу України суб'єкти господарювання, що провадять діяльність з виробництва виноматеріалів виноградних (коди згідно з УКТ ЗЕД 2204 29 — 2204 30), мають право на пільговий режим оподаткування шляхом переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності та сплати єдиного податку за умови, що частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків;

7) законодавством України передбачено заходи фінансової підтримки виноградарства, що є сировинною базою виноробної промисловості. Виноградарство внаслідок своїх характерних рис (сезонність, значне залучення ручної праці, висока затратність закладення нових виноградників та догляд за ними до вступу їх у пору плодоношення тощо) об'єктивно потребує державної підтримки. Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку виноградарства, садівництва і хмелярства, який був затверджений Постановою Кабінету Міністрів України в реакції від 2 квітня 2012 р. № 285, визначено механізм використання коштів державного бюджету за програмою «Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними». Зокрема, бюджетні кошти надаються суб'єктам господарювання, які займаються виноградарством, для компенсації здійснених у поточному бюджетному році витрат за

такими напрямками як: проведення робіт із закладення насаджень, догляду за ними до вступу в плодоношення та придбання матеріалів, необхідних для проведення таких робіт; придбання садивного матеріалу плодово-ягідних культур, винограду та хмелю; будівництво холодильників з регульованим газовим середовищем та ємністю від 500 тонн для зберігання столових сортів винограду та плодів власного виробництва, придбання ліній товарної обробки плодів; придбання механізмів та техніки для проведення технологічних операцій у виноградарстві, садівництві та хмелярстві і нового обладнання для сублимаційного висушування фруктів;

8) для суб'єктів малого виробництва виноробної продукції законодавчо закріплено особливості господарсько-правової відповідальності у вигляді анулювання ліцензії у наступних випадках: а) рішення суду про встановлення невідповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства до малих виробництв виноробної продукції; б) рішення суду про встановлення факту переробки, виробництва та/або реалізації малим виробництвом виноробної продукції вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових із виноматеріалів, придбаних та/або отриманих шляхом переробки придбаних плодів, ягід, винограду, меду; в) рішення суду про встановлення факту переробки, виробництва та/або реалізації малим виробництвом виноробної продукції вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових із використанням спирту та/або перевищення встановленого об'єму виробництва продукції;

9) контроль за дотриманням вимог відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства до малих виробництв виноробної продукції здійснює Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Водночас аналіз приписів Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку виробництва теруарних вин та натуральних медових напоїв» (далі — Закон)

дає підстави для висновку, що йому притаманні істотні логіко-структурні та техніко-юридичні дефекти, які можуть негативно вплинути на ефективність його положень.

Насамперед необхідно звернути увагу на колізію назви та змісту згаданого вище Закону. Так, у назві Закону зазначені теруарні вина, проте в жодній з його статей в подальшому такий різновид вин не згадується. Крім цього, у жодній із статей Законів України «Про виноград та виноградне вино», «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», Податкового кодексу України теруарні вина також не згадуються.

Теруар — це назва складного поєднання ґрунтових, кліматичних і людських факторів, що комбінуються й управляються через досвід винороба². Теруарними винами визнаються вина, виготовлення яких базується насамперед на специфіці конкретних природно-кліматичних умов (місцевий мікроклімат, ґрунти, кількість сонячних днів тощо), а також передбачає значне використання ручної праці внаслідок особливої уваги до культивування винограду, виготовлення виноматералів, витримки вин тощо. На відміну від вин індустріальних, теруарні вина виробляються у досить незначних кількостях. Основні райони їх виробництва зосереджено в Європі, зокрема у відомих на весь світ Бордо та Бургундії. З метою заповнення вказаної прогалини в національному законодавстві необхідно закріпити вимоги до теруарних вин як особливого різновиду виноробної продукції, а також передбачити заходи підтримки виробників зазначених вин.

Викликає певні сумніви закріплене в Законі визначення терміна «плоди, ягоди, виноград, мед власного виробництва», в якому умовою визнання такої сільськогосподарської продукції продукцією власного виробництва є належність суб'єктові агробізнесу земельних ділянок або бджолосімей на підставі «будь-якого речового права, визначеного законодавством

України». Водночас для виробництва сільськогосподарської продукції суб'єкти аграрного господарювання можуть використовувати земельні ділянки та майно, в тому числі бджолосім'ї, як на основі речових прав, так і прав зобов'язальних. Наприклад, право оренди майна у сфері аграрного господарювання за своєю правовою природою є правом зобов'язальним, а не речовим. Тому закріплене у Законі визначення терміна «плоди, ягоди, виноград, мед власного виробництва» штучно обмежує перелік суб'єктів агробізнесу, які можуть бути визнані суб'єктами малого виробництва виноробної продукції, що порушує принцип рівності суб'єктів господарювання у сфері виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції.

Незважаючи на внесені у 2018 році зміни до законодавства, спрямованого на регулювання виноробства в Україні, залишається без належного правового регулювання виробництво вина контрольованого найменування, яким відповідно до ст. 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино» визнається вино стабільно високої якості, що виробляється за спеціальною або традиційною технологією з визначених сортів винограду суворо регламентованого географічного району, а походження і якість вина спеціально контролюються на всіх етапах виробництва сировини та готової продукції. В Україні вина контрольованих найменувань за походженням затверджуються Міністерством аграрної політики та продовольства України на підставі подань виноробних підприємств. Зазначеним Міністерством 26 грудня 2012 р. були затверджені Положення «Виноградні вина контрольованих найменувань за походженням» і «Методика контролю якості винограду, процесу виробництва, якості та ідентифікації виноградних вин контрольованих найменувань за походженням», які встановлюють вимоги до вин контрольованих найменувань за походженням, процедуру присвоєння винам даної категорії, систему контролю виробництва та якості вина.

У зарубіжних країнах статус вин контрольованих найменувань за походженням надається винам найвищої якості, походження та виробництво яких контролюється державою на підставі відповідних законодавчих актів. Так, згідно з Регламентом Ради ЄС № 823/87 від 16 березня 1987 р., який встановлює спеціальні положення, що стосуються якості вин, вироблених у визначених регіонах³, кожен встановлений район виробництва вин з найменуванням за походженням повинен бути точно розмежований, наскільки це можливо, що здійснюється кожною державою-членом на основі таких чинників, які сприяють забезпеченню якості вин, вироблених у цих регіонах, зокрема: характер ґрунту, клімат, а також місце розташування виноградника.

Відстає від потреб практики процес адаптації національного аграрного законодавства у сфері виноробства до вимог ЄС. За останні п'ять років Україна збільшила у 3,9 раза обсяг постачання до ЄС спиртових дистиляторів та спиртних напоїв, одержаних шляхом перегонки виноградного вина або вичавок винограду⁴. Водночас вимагає гармонізації із вимогами ЄС правове регулювання використання географічних зазначень при найменуванні виноробної продукції. Зокрема, відповідно до п. 3 ст. 208 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС для України встановлений десятирічний перехідний період з дати набрання чинності цією Угодою, по спливу якого в нашій державі повинно бути припинено використання таких географічних зазначень виноробної продукції, як: а) Champagne, б) Cognac, в) Madera, г) Porto, е) Jerez /Xérès/ Sherry, ф) Calvados, г) Grappa, h) Anis Português, і) Armagnac, j) Marsala, к) Malaga, л) Tokaj⁵. Крім цього, через негармонізованість національних стандартів якості продукції з європейськими, неспроможність задовольнити технічні, санітарні та фітосанітарні умови для експорту своєї продукції національні товаровиробники фактично усунені від торгівлі на міжнародних ринках⁶.

Не сприяють підвищенню ефективності законодавчого регулювання виноробства в Україні постійні зміни інституційно-функціонального забезпечення у цій сфері. Так, Державна інспекція сільського господарства України, яка організовувала та здійснювала державний нагляд (контроль) за додержанням державних стандартів та вимог у виробництві, реалізації, експорті та імпорті товарної продукції в галузі виноробства, а також державних стандартів та технічних умов у виробництві вин, вермутів, коньяків України і брендів, перебуває у стані ліквідації, а її повноваження передані Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів⁷. У 2008 р. із Розділу IV «Органи, що регулюють діяльність в галузі виноробства і виноградарства та здійснюють контроль за дотриманням вимог цього Закону» Закону України «Про виноград та виноградне вино» було виключено ст. 14, якою було передбачено створення спеціальної Державної інспекції з виноробства та виноградарства. У Рекомендаціях парламентських слухань на тему «Сучасний стан та перспективи розвитку сільського господарства і харчової промисловості України», які були затверджені Постановою Верховної Ради України від 6 квітня 2009 р., було визнано необхідність внесення змін до Закону України «Про виноград та виноградне вино» в частині відновлення дії ст. 14 «Державна інспекція з виноробства та виноградарства» та створення зазначеної інспекції. Проте такі зміни не внесені досі.

Таким чином, в Україні прийнято та діє значна кількість нормативно-правових актів у сфері виноробства, проте їх ефективність є низькою внаслідок істотних юридичних дефектів, а саме: невідповідність назви та змісту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку виробництва теруарних вин та натуральних медових напоїв» від 20 березня 2018 р.; прогалини правового регулювання виробництва вин контрольованого найменування та теруарних вин; колізії із законодавством ЄС в частині правового регулю-

вання використання географічних зазначень при найменуванні виноробної продукції; нестабільність законодавства у сфері інституційно-функціонального забезпечення виноробства. Однією з умов підвищення ефективності правового регулювання виноробства в Україні є мінімізація вказаних юридичних дефектів із врахуванням необхідності дерегуляції господарської діяльності та адаптації національного аграрного законодавства до вимог ЄС.

1. *Белоус І. В.* Стратегія розвитку виноградарства і виноробства України та передумови виходу їх продукції на світовий ринок. Одеса: ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова», 2014. С. 6-7. 2. *Кирницький О.* Бути чи не бути терруарному (фермерському) виноробству в Україні // Фермер України. 2013. № 11. 1-15 червня. С. 4. 3. *Council Regulation (EEC) № 823/87 of 16 March 1987 laying down special provisions relating to quality wines produced in specified regions.* URL: <http://www.l2d.lv/leul.php?i=11997>. 4. *Інтеграція аграрних секторів України та ЄС в рамках угоди про асоціацію.* URL: http://ucab.ua/files/Survey/Doslidjenna/Manual_UCAB_British.pdf. 5. *Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 р. // Офіційний вісник України. 2014. № 75. Т. 1. Ст. 2125.* 6. *Белоус І. В.* Цит. праця. С. 1. 7. *Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 // Урядовий кур'єр. 2014. № 169. 16 вересня.*

Kovalenko Tetana. Legal Regulation of Small-Scale Production of Wine Products in Ukraine

In order to stimulate the development of winemaking in Ukraine, Parliament adopted Law of Ukraine «On Amendments to Some Laws of Ukraine Concerning the Development of the Production of Terroir Wines and Natural Honey Beverages» on March 20, 2018, which entered into force on April 20, 2018. The analysis of provisions of this Law shows that in general it can help to create favorable legal and economic environment for the development of winemaking in Ukraine.

Above-mentioned legislative changes have introduced new term «small-scale production of wine products» and have established special legal regime for its implementation. Special legal regime can be granted to agricultural commodity producers — wine makers, which: 1) produce wine grapes, fruit

and / or honey drinks; 2) volume of such production should not exceed 10,000 decaliters per year; 3) use of alcohol in the process of small-scale production of wine products is prohibited; 4) production should be carried out from wine materials only of own production (not purchased), obtained by processing of fruits, berries, grapes, honey of own production; 5) material and technical base of small-scale production of wine products should include: land, owned by the subject of economic activity on the basis of any real rights (rights in rem), defined by Ukrainian legislation, on which he grows fruits, berries, grapes, and also places a commodity apiary; separate non-residential premises (shops, cellars, hangars), intended for economic activity, owned by the subject of economic activity on the basis of any real rights (rights in rem), defined by Ukrainian legislation; laboratory, which is accredited in accordance with the legislation on the contractual basis for conducting work on the quality and safety checking of grape wines, fruit / berry wines and honey drinks; appropriate equipment.

Analysis of current agrarian legislation makes it possible to determine the following features of legal regime of small-scale production of wine products: 1) subjects of small-scale production of wine products are exempted from the duty to pass the attestation of alcoholic products production; 2) such subjects must obtain the license for the production of alcoholic beverages, but they submit registered declaration of conformity of the material and technical base with the requirements of the legislation instead of attestation of production; 3) one of the conditions for the issuance of license for small-scale production of wine products is the conclusion of an agreement between the agribusiness entity and the laboratory, accredited (in the absence of its own accredited laboratory) to verify the quality and safety of grape wines, fruit and berries and/or beverages honey; 4) business entity, that has received license for the production of grape wines, fruit wines or beverages of honey and produces them from wine exclusively of his own production (not purchased), has the right to carry out wholesale trade of alcoholic beverages without obtaining a separate license for such trade; 5) new brands of grape wines, wines of fruit and berries and / or honey drinks of small-scale production of wine products shall be approved by the head of business entity on the basis of the conclusion of Central Industry Wine Tasting Commission and / or the tasting commission of the specialized scientific institution; 6) in accordance with Art. 291 of the Tax Code of Ukraine, dated December 2, 2010, business entities, engaged in the production of wine grape materials, have the right to preferential tax treatment through the transition to simplified system of taxation, accounting and reporting by paying a single tax, provided that the share of agricultural commodities for the previous tax (reporting) year is equal to or exceeds 75 percent; 7) State Service of Ukraine for Food Safety

and Consumer Protection is responsible for monitoring compliance with the requirements of the material and technical basis for legislation requirements for small-scale production of wine products.

Summing up, a large number of legal acts in the field of winemaking has been adopted in Ukraine, but their effectiveness is low due to significant legal defects: a) discrepancy between the title and the content of Law of Ukraine «On Amendments to Some Laws of Ukraine Concerning the Development of the Production of Terroir Wines and Natural Honey Beverages» from March 20, 2018; b) gaps in legal regulation of productions of wine of controlled name and wine terroir; c) conflicts with the EU legislation as regards the legal regulation of geographical indications use, when naming winemaking products; d) instability of legislation in the field of institutional and functional provision of winemaking. One of the conditions to improve the legal regulation of winemaking in Ukraine is to minimize these legal defects, taking into account the need for deregulation of economic activity and the adaptation of national agricultural legislation to the EU requirements.

Keywords: honey drinks; legal defects; minimization of legal defects; small production of wine products; subject of winemaking; wine of controlled name; wine terroir; wine; winemaking; wine products.